

XI Ogólnopolskie Dyktando Niepodległościowe

„Po polsku o historii”

dla uczniów kl. IV - VIII szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych
w roku szkolnym 2023/2024

ETAP wojewódzki

26 października 2023 roku

Instrukcja dla osoby czytającej dyktando

Szanowni Państwo!

1. Tekst należy przeczytać trzykrotnie:
 - a) pierwszy raz – w całości
 - b) drugi raz wolniej, dyktując po jednym zdaniu, zapowiadając kolejny akapit
 - każde zdanie wielokrotnie złożone należy podzielić na mniejsze, logiczne części, zgodnie z interpunkcją, a następnie przeczytać to zdanie jeszcze raz w całości
 - znaki interpunkcyjne mogą być sygnalizowane jedynie przez intonację, a nie nazywane
 - c) trzeci raz – znów w całości.
2. Łączny czas dyktanda (pisanie dyktanda) nie może przekroczyć 45 minut.
3. Udział w Konkursie ma być dla uczniów przede wszystkim okazją do rozwijania zainteresowań humanistycznych i dociekliwości poznawczej: językowej i historycznej, dlatego zadbajmy o spokój i tonujmy emocje.

Dziękujemy!

Malarz, który pokochał wieś

Choć był uczniem Jana Matejki, nie malował jak on monumentalnych obrazów ukazujących przełomowe wydarzenia z dawnej historii Polski. Na jego płótnach nie ujrzymy królów ani dygnitarzy. Nie zobaczymy udrapowanych, przepysznie haftowanych materii.

Włodzimierz Tetmajer bowiem poszedł inną niż mistrz drogą. Bohaterami swoich obrazów uczynił mieszkańców podkrakowskich wsi. Przedstawiał ich zarówno podczas pracy w polu, np. przy żniwach, jak i w czasie świętowania, podkreślając wielobarwność wieśniaczych strojów. Właśnie w tych hardych ludziach upatrywał nadziei na odrodzenie Polski.

Malował wiejskie pejzaże urzekające widokiem łąnów zbóż, chałup, dworków i pięknem przejrzystego nieba. Uwieczniał także ludowe obrzędy, choćby kolędowanie. Pokochał wieś do tego stopnia, że ożenił się z chłopką i zamieszkał w Bronowicach nieopodal Krakowa.

Był wszechstronnie utalentowanym i pracowitym artystą. Zdobił wnętrza kościołów, tworząc przepiękne polichromie, ilustrował książki, pisał utwory literackie, projektował teatralne scenografie.

Angażował się w życie społeczne i polityczne. Był posłem do austriackiego parlamentu. Wykazał się wielkim patriotyzmem, gdy w 1917 roku odważnie sformułował postulat przywrócenia wolnej Polski z dostępem do morza, który inni polscy posłowie przyjęli z aplauzem.

Artysta cieszył się niezwykłym poważaniem rodaków. Dostrzeżono nie tylko jego talent, ale przede wszystkim gorące i szlachetne serce. Stulecie śmierci tego wybitnego Polaka uczczono, ogłaszając rok 2023 Rokiem Włodzimierza Tetmajera.